

Utbildar vi fel slags ekonomer?

Utgångspunkten för symposiet i detta nummer av *Ekonomisk Debatt* är en artikel av den amerikanska ekonomen John Dunlop. Det är betecknande att en amerikansk ekonom, som en tid befunnit sig i ansvarig politisk ställning, skriver en artikel som ifrågasätter värdet av ekonomutbildningen vid USAs främsta skolor. Dunlop menar att ekonomer får för litet av speciell ekonomisk-politisk träning och vet för litet om institutionella förhållanden. De tränas i abstrakta tankebanor och får för lite känsla för politiska problem. Jag tror inte detta är ett svenskt problem.

Vi har här i landet ända sedan Wicksells, Heckschers och Cassels tid omkring första världskriget en tradition av nära samarbete mellan akademiska ekonomer och politiker-administratörer. De flesta svenska ekonomer har ett starkt intresse för ekonomisk politik i vid mening. Medan de amerikanska universiteten är enklaver för teoriproduktion är den svenska forskarkåren med få undantag ofta involverad i diskussion om och utformning av ekonomisk politik.

Det går lätt att exemplifiera med ekonomer från olika verksamhetsområden. Ingemar Ståhl och Erik Lundberg har inte i första hand sin styrka i att de bidrar till den akademiska teoribildningen inom sina områden utan i en eminent förmåga att utnyttja ekonomisk teori för att kasta ljus över politiska problem och de gör det med hjälp av djupa insikter i förvaltnings-

apparaten (Ståhl) och penningssystemets institutionella struktur (Lundberg). De har båda just de egenskaper som Dunlop efterlyser. Man behöver bara läsa inledningen till några av kapitlen i Lindbecks "Svensk ekonomisk politik" för att inse hur mycket ekonomer i vårt land deltagit i debatten och påverkat utformningen av den ekonomiska politikens olika delar.

Men det bör framhållas att det ligger en fara i stark specialisering. I bakvudet borde varje ekonom – hur specialiserad och tillämpad han eller hon än är – ha en allmän jämviktsmodell för en värld av fri konkurrens och utan stat. Det hjälper för att behålla översikten och för att se vart kompassnålen pekar när detaljrikedomen i de statliga regleringarna tilltar och organisationerna griper in allt mer effektivt för marknadsreglering.

Möjligen kommer vi att få ett "Dunlop-problem" i framtiden, därigenom att det håller på att växa fram en liten grupp ekonomer i Sverige utan samhällsintresse eller fallenhet för tillämpningar. Men detta skall inte uppfattas som ett problem utan som en tillgång för hela den svenska nationalekonomiska forskningen, att vi också här får en grupp teoretiker, som deltar i den internationella vetenskapliga teoridebatten. Problemet för närvarande för denna lilla grupp av ekonomer i svensk miljö är isolering och brist på kommunikation och kritik på grund av att de flesta ekonomer i Sverige är just sådana som Dunlop vill se flera av i USA.

Villy Bergström